

Kij w mrowisku

Jutro Pracy pisze: Podeszliśmy do sprawy możliwie najłagodniej. Wykaz plac. Zdawali się, że sprawa zwykła, a szum i wrzawa dookoła sprawy Scheiblerowskiej i Maciszewskiej nie gaśnie. Coś w tym jest. Okazuje się, że nadepełniły odcisk. No bo w istocie, sprawa nie jest zwykła. Łódź przecież nie jest na księżycu. W okresie kiedy tysiące ludzi błąka o osiemdziesięciotętowy miesięczny zarobek, zacytowany przez nas wykaz plac Scheiblera, wygląda bardzo drażniaco. To coś znaczy. To się jakoś wiąże z przegranymi wyborami samorządowymi i dwukrotnie, a gruntownie przegrany. Naród

to wszystko przecież widzi — o cenia. **Posypali się sprostowania** Posypali się sprostowania. Jesteśmy za nie głęboko wdzięczni autorom. Poprostu spopularyzowali nasze informacje. Teraz już nikt nie ma wątpliwości, że w Łodzi jest niedobrze. **Nie dla sensacji** Zachowaliśmy się bardzo łagodnie. — Bo nie dla sensacji oglaszamy te wykazy. Uważamy, że równowaga moralna wymaga takich reakcji. Ale z drugiej strony ruszono do ataku. W ten sposób bromą się. Czcigodna i przez szerokie ma-

sy społeczne szanowana postać bojowca z 1905 r. sen. Algajera jest teraz przedmiotem kontrataków. **Fagasy niech się uspokoją** Narazie czekamy cierpliwie. Jeżeli jednak fagasy przemysłu nie uspokoją się, będziemy mówić tak, jak mówić należy. Zaczniemy korzystać z najmocniejszej broni, jaką daje gruntowna, dokumentarna poparta znajomością tajemnic „polskiego” życia przemysłowego.

Finansowanie sprzedaży samochodów na raty narzędziem motoryzacji kraju

W związku z przygotowaniem projektu ustawy o zastawie rejestrowym na samochody, co w tłumaczeniu na język potoczny równa się poszukiwaniu źródeł kredytowych na zakup samochodów, odbyła się konferencja kupców branży samochodowej, instytucji bankowych i przedstawicieli samorządu gospodarczego, na której omówiono w ogólnych zarysach projekt stworzenia syndyka-

Z Rosji do Finlandii, z Finlandii do Łotwy

Niezwykła sprawa o majątek skonfiskowany przez władze łotewskie

W wydziale cywilnym Sądu Okręgowego znalazł się wczoraj olbrzymi proces przeciwko Skarbowi Państwa o 1.780.000 zł. odszkodowania. Powództwo wniosło za pośrednictwem adw. Jana Żółkowskiego b. obywatel ziemski Zygmunt Nieławicki, b. właściciel klucza majątków p. n. Vec - Lajcen o przestrzeni przeszło 2.300 dziesięcin, położonych w północnej części b. gubernii fińskiej.

Po upadku imperium rosyjskiego, majątek skonfiskowały władze estońskie. Z chwilą uregulowania granicy pomiędzy Łotwą a Estonią, majątek Nieławickiego znalazł się na obszarze państwa łotewskiego i w związku z przeprowadzoną radykalną reformą rolną, został rozparcelowany. Właściciel majątku, mieszkający stale w Wilnie, nie otrzymał z tytułu wywłaszczenia ani grosza odszkodowania. — Gdy zwrócił się do Łotwy, żądając zwrotu majątku, odpowiedziano mu, że kwestia ta może być załatwiona tylko w drodze dyplomatycznej. Wówczas Nieławicki zwrócił się do polskiego Rządu i zwrócił się do polskiego Rządu. Posel oświadczył, że prowadzi właśnie pertraktacje z Łotwą o wszystkie majątki obywateli polskich wobec czego, majątek Vec - Lajcen potraktowany będzie łącznie z innymi dobrami polskimi. W r. 1929 rząd polski zawarł z Łotwą umowę, na mocy której zrzekł się w imieniu obywateli polskich wszelkich pretensji do Łotwy, otrzymując wzajemnie zobowiązanie płacenia w ciągu pięciu lat miliona dolarów. Państwo łotewskie ratami zaczęło spłacać należności z tytułu odszkodowania, lecz gdy Nieławicki

zwrócił się do Ministerstwa Skarbu z prośbą o przekazanie mu pieniędzy, władze odpowiedziały odmownie, wówczas obywatel wystąpił na drogę sądową przeciwko Skarbowi Państwa, oceniając majątek na 1.780.000 zł.

Prokuratura Generalna oświadczyła, iż pretensje Nieławickiego są bezzasadne i urojone. Władze łotewskie nie uznały bowiem powoda, jako właściciela majątku, konwencja zaś polsko-łotewska w sprawie odszkodowania nie może być zastosowana do tego wypadku, ponieważ majątek uległ konfiskacji jeszcze przed podpisaniem konwencji. Zdaniem Prokuratury poszkodowany Polak może dochodzić swojej krzywdy na drodze procesu cywilnego ze skarbem łotewskim.

Gdy dziś sprawa Nieławickiego znalazła się w Sądzie Okręgowym rzecznik Prokuratury zgłosił wniosek o zarządzanie tajności posiadzenia motywując iż w toku przewodu poruszane będą kwestie przyszłych umów międzynarodowych, jakie mają być zawarte pomiędzy państwem Polskim a innymi krajami. Sąd nie wydał decyzji w tej kwestii, odraczając sprawę na inny termin.

Nie ma tajnego układu pomiędzy gen. Franco i Mussolinim

Odpowiedź włoska na mowę min. Edena

LONDYN, 10. 11. „Daily Mail” zamieszcza obszerny wywiad, który znany specjalny sprawozdawca tego dziennika Ward Price uzyskał od Mussoliniego. Wywiad ten stanowi odpowiedź szefa rządu włoskiego na mowę min. Edena, wygłoszoną w izbie gmin w ub. wtorek. Na zapytanie, co zdaniem jego, może przyczynić się do poprawy stosunków włosko-angielskich, Mussolini oświadczył, że myśli o gentleman agreement bez żadnych nowych paktów. Interesy Włoch i Wielkiej Brytanii na morzu Śródziemnym nie są sprzeczne lecz uzupełniają się. Porozumienie winno zapew-

nić wzajemną ochronę interesów obu krajów. Winno być przeto dwustronne i posiadać taki charakter, aby nie wywołało zaniepokojenia innych państw śródziemnomorskich. Znalazienie tego rodzaju formuły nie jest trudne, ale niezbędnym wstępem jest wytworzenie lepszej atmosfery, która się teraz zarysowuje. Mussolini podkreślił, że w mowie mediolańskiej nie wspominał ani słowem o Hiszpanii, ponieważ chciał uszanować zasadę nieinterwencji. Mussolini jak najbardziej stanowczo zaprzeczył, jakoby zawarł tajne porozumienie z gen. Franco co do ustąpienia wyspy Majorki Włochom.

Chleb i praca dla Polaków

W Tarnopolu w najlepszym punkcie miasta jest do sprzedania jedyna polska apteka. W mieście są cztery apteki żydowskie. Sprawa palna. Jest do objęcia sklep z galanterią w pow. Garwolińskim, w miejscowości liczącej 5.000 mieszkańców. Potrzebne 1.500 zł.

W Sosnowcu potrzebny duży skład materiałów budowlanych, cementu, wapna, urządzeń kanalizacyjnych. Poszukiwany pierwszorzędny technik dentystyczny do miasta (30.000 mieszk.) blisko Warszawy. Powodzenie zapewnione. W dużym mieście woj. łwowskiego jest wolny lokal handlowy nadający się na sklep obuwia, bławatów lub galanterii. Potrzebna jest hurtownia kolonialno-spożywcza w Sierpcu. Poparcie zapewnione. Potrzeba 40.000 zł. Do Wrocławy poszukiwany wspólnik z dobrą prezentacją do sklepu wyrobów huculskich, art. sportowych oraz do sprzedaży hurt. art. spożywczych. Wymagany kapitał 3 — 4.000 złotych. Potrzebny natychmiast kuśnierz z własnym zapasem skórki na kolnierze do dużego miasta w Kongresówce. Kupiec-wojażer poszukuje przedstawicielstw polskich firm na woj. północno-wschodnie (różne branże). Potrzebny skład farb w dużym mieście woj. lubelskiego.

Znajdą dobrą egzystancję pierwszorzędny krawcy wojskowy. W mieście liczącym 75.000 mieszkańców jest do objęcia skład bławatów (potrzeba 3.000 zł.). W Fabjanicach jest do przejęcia zakład fryzjersko - perukarski. Wymagany kapitał 2.800 zł.

W mieście wojewódzkim w b. Kongresówce potrzebni są: parasolkarz, technik dentystyczny, nowoczesny fotograf, także pracownia ubiorów dziecięcych. Potrzebni są w różnych miejscowościach szcztokarze, czapnicy, dentyści, zegarmistrz i cholewkarze.

Poszukiwany wspólnik z kapitałem 20.000 zł., do prowadzenia przedsiębiorstwa kamieniarskiego i kamieniołomów. W mieście woj. łódzkiego jest do przejęcia warsztat ślusarski. Jest wolny lokal na sklep spożywczo-galanteryjny, lub na sprzedaż opału, w pięknej miejscowości nad Wisłą. Potrzebny szewc z kapitałem 3.000 zł. do uruchomienia fabryki obuwia w b. Kongresówce. Maszyny są. Interes pierwszorzędny. W Starachowicach potrzebny jest skład mebli, manufaktury, galanterii. Tamże brak mydlarni i składu aptecznego. W mieście woj. kieleckiego jest wolny lokal nadający się na skład obuwia, galanterii, lub saski i porcelany. Jest do wydzierżawienia w b. Kongresówce cegielnia, serownia i mleczarnia. Potrzebny kapitalista z kpt. 50.000 zł. do pierwszorzędnej hurtowni kolonialnej w Warszawie, prosperującej z dużymi zyskami. Informacyjni udziela Związek Polski w Warszawie ul. Krakowskie Przedmieście 41-6.

Związek ziem górskich rozpoczyna swą działalność

Komitet organizacyjny Związku ziem górskich przystępuje do ostatecznego uruchomienia działalności Związku i w tym celu zwołuje I-sze zebranie Rady Związku ziem górskich, które odbędzie się 12 listopada o godz. 9 w Oficerskim Kasynie garnizonowym (Al. Szucha). W zebraniu wezmą udział przedstawiciele ministerstw, nauki i wojskowości, związków i towarzystw reprezentujących pracę w regionach górskich, przedstawiciele izb rolniczych, przemysłowych i handlowych, towarzystw rolniczych, towarzystw szkoły ludowej, towarzystw rybackich i leśnych, przedstawiciele górali ze wszystkich regionów górskich, grupy parlamentarne posłów i senatorów, wreszcie działacze społeczni.

Dzień kupca chrześcijanina

Tegoroczne Walne Zebranie Delegatów Zw. Tow. Kupieckich na Pomorzu, odbędzie się w dniu 15 listopada w Tczewie. W tym samym dniu odbędzie się w Tczewie Kongres Kupiectwa Pomorskiego pod hasłem: „dzień kupca - chrześcijanina”.

Krwawe starcie z żydami na ulicach Łodzi

W Łodzi doszło do krwawego zajścia ulicznego, w którym odnieśli rany Jozek Berkowicz, Mosek Wapaut, Mendel Rubinstein i Izrael Zencel. Zajście powstało na tle wybicia szyb w cukierni Berkowicza, który wraz z kilkuna-

stu żydami rozpoczął pogoń za sprawcami. Doszło do starcia ulicznego, w wyniku którego 3 żydów zostało lekko rannych, a Berkowicza w stanie ciężkim odwieziono do szpitala.

Trup z obciętymi nogami Na torze kolejowym

Na torze kolejowym Radomsko-Kamieńsk wydarzył się wstrząsający wypadek, ofiarą którego padł 24-letni Zygmunt Buchalski bez stałego miejsca zamieszkania. Oto pociągami towarowym zdążającym z Radomska w kierunku Warszawy jechał wspomniany Buchalski, który na stacji Kamieńsk usiłował wyskoczyć z bieżącego w biegu pociągu. Nieszczęśliwy skoczył tak fatalnie, iż dostał się pod koła pociągu towarowego, które obcięły mu obie nogi powyżej kolan.

Zaalarmowano o powyższym wypadku władze kolejowe, po czym niezwłocznie Buchalskiego przewieziono do szpitala, gdzie wskutek upływu krwi zmarł nie odzyskawszy przytomności. Wypadek ten wywołał w całej okolicy przynębiające wrażenie. Powiadomione o tragicznym wypadku władze policyjne wszczęły dochodzenie celem ustalenia skąd pochodził śp. Zygmunt Buchalski.

Zuchwały napad bandycki uciekając podpalili dom

W Zagrykowie, powiat Rawa Ruska, dokonano niezwykle zuchwałego napadu bandyckiego. Do domu Izaaka Waldmana wtargnęło kilku napastników, którzy zażądali pieniędzy, przy czym zasypali domowników strzałami, raniąc żonę i syna Waldmana.

Kiedy zaalarmowani sąsiedzi przybyli na pomoc, bandyci uciekli, podpalając jednak z zemstą stajnię, od której zajął się również dom mieszkalny i spłonął doszczętnie. Policja wdrożyła śledztwo.

MICHAŁ WSZERAD

44)

PANI PREZES i S-KA

Powieść obyczajowa

— Pierwszy raz jechał tędy. Za czasów studenckich, gdy jako przymusowy emigrant polityczny zjechał do Francji, ażylu wszelkiego rodzaju wygnańców, musiał jechać przez Szwajcarię, stosunki bowiem policji pruskiej z ojsyjską były zbyt dobre... Patrzył więc z ciekawością na Strassburg powoli wylaniający się z mgły. Dużo śladów niemieczyzny. Coś nieuchwytnego w stylu budynków, kamienic, a może najbardziej tu triumfująca brama wjazdowa na most na Renie...

A więc jest już we Francji, gdzie nie był od czasów przedwojennych. Wtedy był młodym szczeniakiem, opętany pracą ideową, młodym z głodu, z zaczątkami gruźlicy, bez „widłoków na przyszłość”. Jakże to daleko!... Dziś wjeżdża do Francji nie w 3-iej klasie, wlokącego się straszliwie pociągu, lecz sleepingiem, z paszportem dyplomatycznym w kieszeni, w ważnej misji, urzędowej. Tamte chwile miały jednak duży urok...

— Misja urzędowa... Psiakrew, powlekli go, Bóg wie po co, do Pragi, a teraz wysyłają do Paryża, z jakimś głupim raportem. A tymczasem w Warszawie Kacprzyk, choć porządn-

chłop, rady sobie nie da z tą całą aferą. Chociaż kto wie, miał przeczuć, że jednak podróż to będzie miało duże dla niego znaczenie. W Pradze powiedzieli mu, że w poselstwie sowieckim zapanował od pewnego czasu wielki ruch. Przyjechał delegat G. P. U. Lewin, oczywiście w misji „gospodarczej”, mówiono dużo o Polsce, o zabiegach naftowym i trójkracie bezpieczeństwa. Coś się tym za dużo interesują! Lewin poleciał teraz do Genewy, potem zaś zjawia się on w Paryżu, gdzie go z utęsknieniem oczekują. Robota widać idzie na całego, może nawet sabotaż... Teraz zaś, gdy plany zaginęły pójdzie im to łatwiej. Muszą mieć kogoś, kto wszedł w te rzeczy głęboko! Trudno go unieszkodliwić.

Pociąg stanął pod halą dworca w Strassburgu. Turawskiego otoczył odrazu zupełnie inny świat. Hałas, uczuciowa wprost gorączkowość, z jaką poruszali się wszyscy, nieporządek bałagan gwizdki i trąbki przy odjeździe pociągu, jakże to odmienny obraz od dworców niemieckich, gdzie ma się wrażenie, że jest się kółkiem w dobrze naoliwionej maszynie, pracującej cicho, bez hałasu, ekonomicznie. Turawski jednak patrzył z przyjemnością, otrzymał się z atmosfery przymusu, panującej mimo entuzjazmu w Niemczech. Ten tłum był mu bliższy, bardziej przypominał polski, choć był od niego zupełnie inny.

Miał przed sobą jeszcze kilka godzin jazdy do Paryża. Umył się, ubrał i poszedł na śniadanie do wagonu restauracyjnego. Kazał sobie podać dzienniki francuskie. O Polsce w nich ani słowa, lub gdzieś na podrzędnym miejscu wzmian-

ki. Naraz wzrok jego padł na fotografię w „Humanite”. Skąd te twarz zna? Już gdzieś widział te rysy, coś w nich przypomina, mimo niedokładnej odbitki. Kogoś znajomego! Przeszukiwał szybko wszystkie komórki pamięci. Może mu się to zresztą tylko przywidziało? Twarz była wybitnie semicka, musiał mu gdzieś wpaść w oczy jakiś żydek i stąd te niejasne wspomnienia. Nie, nie zna nikogo takiego. Taubman? Zupełnie inny typ! — Przeczytał tytuł wiadomości i podpis pod fotografią. Głosiła one, iż „klasa pracująca Francji wita gorąco przedstawiciela bratnich rzesz robotniczych Rosji Sowieckiej, walczących wspólnie przeciw faszyzmowi o zwycięstwo idei komunistycznych. Pod fotografią zaś „Tow. Lewin, jeden z najofiarniejszych i najdzielniejszych bojowników naszej sprawy, bliski współpracownik Tow. Stalina”. Lewin więc był już w Paryżu! No, spóźnienie jego nie będzie jednak duże!

Za swoich młodzieńczych czasów paryskich Turawski siedział mocno w kółkach bardzo anarchistycznych. Ot zapalona głowa, wszystko się w niej na czerwono paliło. Postanowił wszakże teraz odszukać, o ile się da, swych dawnych znajomych, odnowić stosunki może się przez nich dowiedzieć czegoś nowego. Nie był przecież znany. Kto tam będzie wiedział, że jest w wojsku i że ma różne delikatne sprawy w swej kompetencji. Spróbować nie zaszkodzi, a jak się psiakrew, uda, to się chyba urznie z radości — rozumował pijąc zwolna herbatę.

(D. e. n.)

Polemika

Tak niedawno jeszcze organ konserwatystów krakowsko-lódzkiej rozprętał dyskusję na temat Sejmu i jego odpolitycznienia.

Uczniowie generała Tuza

Wydawało się, że coś zaczyna w „Czasie” świtać. I na świtanie przecież powinien przysięść czas. Tymczasem organ konserwatystów hołduje zasadzie Fredrowskiego generała majora Tuza: jeden krok naprzód, trzy kroki wstecz. Po tamtych wywodach czytamy teraz:

„Doceniając w pełni wagę zagadnień budżetowych i uchwalenia preliminarza budżetowego uważamy jednak, że rola Izby nie może i nie powinna kończyć się na uchwaleniu budżetu. Rozstrzygnięcia Izby oczekuje wiele innych istotnych problemów. Mamy tu przede wszystkim na myśli uporządkowanie problemu ubezpieczeń prywatnych oraz rozstrzygnięcie sprawy ulg podatkowych, zarówno budowlanych, jak i inwestycyjnych w przemyśle.”

Wszystkie te problemy zaprzętają od kilku tygodni prasę i opinię publiczną. Jeżeli Izby w tak istotnych kwestiach zrezygnują z prawa głosu, to znaczy, jeżeli po uchwaleniu budżetu pójdą drogą najmniejszego oporu i uchwalą pełnomocnictwa dla załatwienia tych spraw w drodze dekretów, dadzą jeszcze jeden powód do mniemania, że Izby nie są wyrazem opinii publicznej.”

Wygląda to tak, jak przedwojenna krytyka działalności austriackiej rady państwa. „Czasowi” zdaje się, że Polska nie zaprzęta się dziś niczym ważniejszą od budżetu i paru ustaw, które Sejm mógłby uchwalić.

Tata Marks słucha

Daleko bardziej żywcem jest P. P. S., która w uchwałach swej rady naczelnej chciała odstąpić swe pazury, a udało się jej tylko odstąpić swe karty. Cytujemy fragmenty z tych uchwał za „Robotnikiem”:

Jeszcze nigdy reakcja społeczno-polityczna w Polsce nie przybierała — pod wodzą obozu „narodowego” — takich rozmiarów i nie używała tak prowokacyjnych form działania, jak właśnie teraz.

Wskazawszy na niebezpieczeństwo P. P. S. demaskuje wroga.

Poza hasłami antysemityzmu, poza hasłami — dobownie pogromów, obłożeni na poszukiwanie najmniejszych, kryją się w istocie dążenia wszelkiego postępu i wszelkiej demokracji, do zgnębienia w pierwszym rzędzie Socjalizmu i P. P. S.

Wyznajemy jawnie, że hasła zgnębienia żydów wiodą ubocznie, ale nie mniej nieuchronnie „do zgnębienia socjalizmu i P. P. S.” Jest to tak samo pewne, jak to, że zabicie wilka powoduje zarazem zagładę jego ogona.

P. P. S. odzęgnę się od komunizmu i uchwała:

Rada Naczelna stawia wszystkim za obowiązek podnoszenia w masowej propagandzie i agitacji za rozwiązaniem Sejmu i Senatu naszych zadań ekonomicznych i społecznych, uwzględniających w pierwszym rzędzie potrzeby bezrobotnych mas w mieście i na wsi, oraz zadań politycznych z podstawowym hasłem rządu robotniczo-chłopskiego.

Wokół tego zasadniczego hasła winna się dalej skupiać cała zorganizowana siła chłopów i robotników, dla których obalenie dyktatury i faszystów jest sprawą życia i śmierci.

Przeciznie z bolszewizmem! Niech żyje rząd robotniczo-włściański! Proletariusze wszystkich krajów łączcie się! Tata Marks pochyla poważnie swój orli nos i słucha.

Żydzi już nadstawiają rękę

Echa sprzymierzonych głosów doszły już do Lwowa do ajnolstycznej „Chwili” i dusza narodu wybranego marzy. Marzenia swe wylewa dr. Szwarczart:

„Prasa polska mówi o „nędzy ekonomicznej, w jakiej są pogrążone z górą 3 miliony żydów, zamieszkałych w Polsce” (Kurier Poranny). W taki sam ton uderzyła i „Gazeta Polska”. Dotąd nazywano, że żydzi w Polsce — znajdują się w dobrobycie. Bezcie rzeczą interesującą siedzieć, w jaki sposób ta zmiana oceny sytuacji żydów — uwzględniła się w Londynie... realnie, i nie tylko w — Londynie, ale i w wewnętrznej polityce gospodarczej państwa wobec — „nędzy z górą 3 milionów żydów”.

Przypomina się „ankieta żydowska” zorganizowana przed wojną przez żydowskich postów sejmiku galicyjskiego. W rezultacie... rozległ się krzyk o zasiłki dla żydów. I teraz przy paroparcu P. P. S. możemy się doczekać nawoływań o zarządzenie nędzy żydowskiej nie przez emigrację, ale... przez udzielanie im zasiłków z polskich funduszy publicznych. P.P. Niedziałkowski i Czapiński przygotowali już odpowiedni wniosek, który zgłoszą w przyszłym sejmie imieniem proletariatu polskiego. Wykona go zaś na Wareckiej „rząd robotniczo-włściański”.

Wszkoleć fachowo młodzież Zorganizować całe kupiectwo polskie

Głos doświadczonego działacza kupieckiego w ankiecie ABC

Chcąc, aby ankietę naszą jak najwyszczególniej oświetliła potrzeba kupiectwa, postanowiliśmy zwracać się do przedstawicieli wszystkich branż kupiectwa polskiego. Jedną z najbardziej zażytych dziedzin handlu, gdzie niefachowość i niesumienność święci triumfy, jest handel produktami spożywczymi. To też aby rozświetlić trochę te mroki zwróciliśmy się do znanego działacza społecznego i organizatora kupiectwa warszawskiego p. Wacława Rudzkiego, prezesa Koła Spożywczego Centralnego Związku Detalicznego Kupiectwa Chrześcijańskiego, który za ofiarną działalność organizacyjną został odznaczony Krzyżem Zasługi.

Niefachowość i niesumienność

Czym pan wytłumaczy — zwracamy się do naszego rozmówcy — że najczęściej uważa się kupca spożywczego za niesumiennego, że słowo „paskarz” tak niechętnie przylgnęło do imienia kupca kolonialnego?

— Złe mniemanie o naszym kupiectwie ma niestety swoje słuszne podstawy. Przeważnie biorą się do handlu produktami spożywczymi niefachowcy, w 70 proc. ludzie bez średniego wykształcenia, a nawet często analfabeci. Kto dorobił się małego kapitału, od razu chce go podwoić lub potroić przez handel. Naturalnie w nierzetelności przodują żydzi. Aby naprawić ten zły stan, trzeba koniecznie wyszkolić jak najwięcej młodych kupców. Powinny się tym zająć przede wszystkim organizacje kupieckie. Niestety brak u nas zrozumienia tej palącej sprawy. Dlatego skoro nie mogą czy nie chcą zrobić tego organizacje zawodowe, powinien się tym zająć jakiś inny czynnik społeczny np. Izba Przemysłowo-Handlowa. Drugą sprawą to kwestia nieuczciwej konkurencji. Obowiązująca obecnie ustawa nie spełnia zasadniczo zadania, konsument nie orientuje się jak sprytnie może być oszukany — dlatego też paląca jest sprawa sankcji za oszustwa i nieuczciwą konkurencję.

Brak kapitału

— Dlaczego — stawiamy z kolei następną pytanie — stanął rozwój kupiectwa na martwym punkcie i w stosunku do innych dziedzin życia został z tyłu?

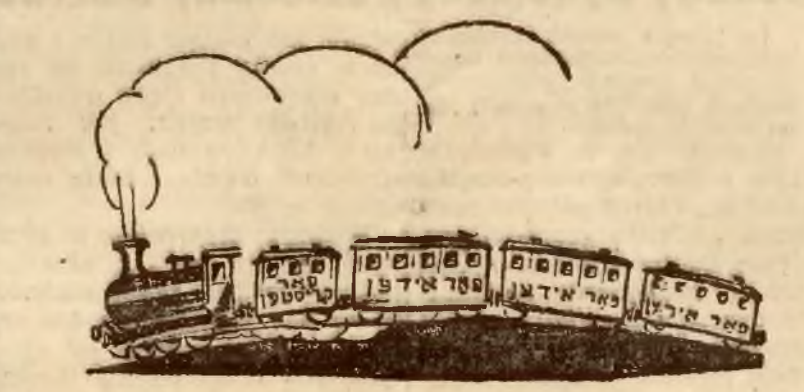
— Tu działa wiele przyczyn. Najważniejsze z nich to brak kapitału i podatek obrotowy. Często

kupiec płaci podatek od tego, czego nie może sprzedać, bo przecież towar niszczy się. Poza tym wymiar podatku często nie odpowiada właściwemu dochodowi, referent nie zawsze orientuje się w możliwościach i obrotach kupca — a zawsze woli raczej zwiększyć niż zmniejszyć stawkę. Poza tym sprawa patentu. Ryczałt przynosi przywileje często tym, którzy na to nie zasługują.

Jeden wagon dla chrześcijan cały pociąg dla żydów

Jak „Hajnt” zamierza realizować projekt „ABC”

ווי ווארעם אויסצווערן א צוג אויב מיזאל איינ-
ליקדש בפוונדערע ארימע וואנאנען?

Po naszym artykule w sprawie wprowadzenia specjalnych wagonów dla żydów, w żargonowym „Hajncie” ukazała się powyższa ilustracja. Objasnienie w żargonie i napisy na wagonach wskazują, że po wprowadzeniu specjalnych wagonów dla żydów — dla chrześcijan przeznaczony jest pierwszy za parowozem mały wagonik — pozostałe dla „naszych”.

— Czy działalność Kas Bezprocentowych przyniesie, zdaniem pana, ulgę kupiectwu?

— Kasy Bezprocentowe — dopóki nie mogą zdobyć się na większe sumy pożyczek — nie rozwiążą zagadnienia. Pomogą niewątpliwie drobnemu kupcowi, straganiarzowi, ale większe przedsiębiorstwa handlowe muszą liczyć tylko na własną organizację. Tutaj też czynnikiem hamującym są żydzi, którzy mają w swym ręku pośrednictwo.

W tej chwili mamy małą ilustrację tych słów. Wchodzi bowiem do sklepu pośrednik, handlujący cukrem. Po jego wyjściu rozmówca nasz stwierdza, że jest to jedyny pośrednik w tej dziedzinie, Polak.

Młodzież musi pracować

— A absolwenci naszych uczelni handlowych średnich i wyższych, czy nie wnoszą nowego ducha do handlu, nie dają świeżej inicjatywy?

— Niewątpliwie młodzież jest rzutką, pełną inicjatywy i energii. Tylko ma niestety zbyt teoretyczne wykształcenie, a praktyczne przechodzi niechętnie i zbyt krótko. Dlatego też unika zetknięcia się z handlem, szuka raczej posad w bankach lub urzędach. A przecież młodzież musi budować polski handel.

Przez organizację — do odrodzenia

— Jeszcze ostatnie pytanie. Dlaczego większe miasta są w ogonie akcji odbudowy handlu polskiego — a przoduje prowincja?

— Przyczynia się do tego sprawa wadliwej organizacji. Trzeba więcej nad tym myśleć, żeby udostępnić handel, szkolenie, dać środki materialne. Dziś organizacje zawodowe zajmują się raczej innymi sprawami — przede wszystkim załatwianiem sprawy Izby Przemysłowo-Handlowej czy Izby Grodzkiej — a te najistotniejsze zostają na końcu.

— Ale nie można ustawać. Ja pracuję już kilkadziesiąt lat, walczyłem o polski handel jeszcze pod zaborem i twierdzę, że napewno przez dobrą organizację doprowadzimy do zrozumienia idei — społecznego znaczenia polskiego handlu.

Wielomilionowe sumy płyną

Jako pomoc dla żydów w Polsce (Na marginesie sprawozdania Jointu za rok 1935)

Ukazało się sprawozdanie Joint (American Jewish Joint Distribution Committee) za rok 1935. Joint jak wiadomo jest organizacją żydowską w Stanach Zjednoczonych A. P., która ma na celu udzielanie pomocy finansowej żydostwu w

krajach europejskich, przede wszystkim tych, gdzie budząca się świadomość narodowa zagraża pasywnemu stanowisku żydostwa. Prócz Jointu istnieje jeszcze t. zw. J. C. A. (Jewish Colonization Association), która również udziela pomocy żydostwu europejskiemu. Jak wyglądała w roku 1935 pomoc dla żydostwa, zamieszkującego w Polsce?

Na pierwszy plan wybija się pomoc Jointu dla żydowskich kas bezprocentowych, które operują kapitałem 2 milionów dolarów. Połowę tej sumy, a więc 1 milion dolarów, dostarczył Joint, udzielając prócz tego w r. 1935 pożyczki w wys. 26.800 dolarów i 5.000 funtów szterlingów. Do tego należy doliczyć jeszcze sumę 370.800 zł., którą Joint zainwestował w żydowskie kasy bezprocentowe. Prócz kas bezprocentowych istnieją t. zw. kasy kooperatywne, które w r. 1935 udzieliły pożyczek 175 tys. żydów. Kasy te otrzymały subwencję od Jointu i J. C. A. w wys. 644 tys. dolarów.

Poza tym Joint subsydiuje cały szereg organizacji żydowskich o charakterze dobroczynnym i oświatowo-kulturalnym. W roku 1935 Joint udzielił subwencji organizacji Centos, działającej na polu opieki nad żydowskimi sierotami i dziećmi, w kwocie 74.500 dol., pokrywając dodatkowo kosz-

ta kolonii letnich w wysokości 12.000 zł.

TOZ — (Towarzystwo Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej) otrzymało od Jointu zasiłek 27.400 dol. oraz dotację 4.400 dol. na założenie żydowskiej szkoły pielęgniarzek w Warszawie. Żydowskie szkolnictwo było w r. 1935 kwotą 53.000 dolarów.

Tyle mówią oficjalne cyfry ogłoszonego przed paru dniami sprawozdania Jointu. Oczywiście, że nie wykazuje ono wszystkich subsydiów i sum, które żydostwo, zamieszkałe w Polsce, otrzymuje. Przy najrozmaitszych okazjach, jak — pomoc dla „biednych ofiar bojkotu”, dla więźniów w procesie politycznym i t. p. płyną wielotysięczne sumy. A zestawienie wszystkich pozycji pomocy Jointu daje w sumie około 10 milionów złotych.

Ustalenie cyfry ogólnej jest bardzo trudne — niewątpliwie przekracza ona wielokrotnie oficjalne cyfry Jointu.

Wielomilionowe subsydia dla żydostwa, przebywającego w Polsce, mają być tym czynnikiem, który zrównoważy wzrost nastrojów antysemitycznych. Pomoc jest kolosalna — ale czy powstrzyma proces wypierania żydów z życia Polski? Śmiemy twierdzić, że nie! Na pewno nie.

„Bezstronny” ekspert z Berna

redaktorem komunistycznego miesięcznika

Moskwa jest obecnie centrum intelektualnym żydowskich emigrantów. Ostatnio ukazał się w Moskwie nowy miesięcznik, luksozowo wydany p. t. „Das Wort”. Każdy numer tego miesięcznika zawiera 112 stron druku. Nowe to pismo emigrantów-żydów niemieckich, oficynie subsydiowane przez kapitał moskiewski, prowadzone jest przez osławionych uciekierów z „Hitlerii” Bertol-

da Brechta i Lwa Frauchtwangera. Niemal wszyscy współpracownicy „Das Wort” są żydami, uciekierami z Niemiec, między innymi J. R. Becher, W. Benjamin i t. p. Ciekawe jednak jest to, że w tym kółku żydo-komunistycznym znajduje się „bezstronny” ekspert, który występował w procesie Berneńskim o uznanie za autentyczne t. zw. „Protokołów Mędrców Syjonu”, Gumplicz-

To jest tak —

Splaszona sowa

Pełne uniżoności lansady p. Bluma zostały laskawie przyjęte przez komunistyczną partię Francji. Jeszcze czasami z ust p. Thoreza lub ze szpalt „Humanité” padnie złośliwe słówko pod adresem obrotnego żydka, ale pokora niebios przebija — przebija więc i kamizelkę p. Thoreza, trafiając wprost do jego cennego serca.

Partia komunistyczna wyraziła gotowość połączenia się z socjalistami w jedną partię i proponuje zwołanie „narodowej” konferencji jedności, która przygotuje grunt do przyszłego kongresu obu zjednoczonych partii.

Narazie więc brak w tej milej socjocie tylko radykałów z Wielkiego Wschodu, a miałyby biedna Francja u władzy jednolity obóz Belzebuba. Zresztą dziś już nie wiele różni panów z Grand Orientu od wyznawców Marksa. Przynajmniej rozumieją się doskonale. Kiedy przywódca lewicy rewolucyjnej, Marceau-Pivers, zażądał od Auriola „czystki” elementów nieprawomyślnych z administracji finansów, p. minister w lot zrozumiał o kogo chodzi i zapowiedział, że stosowny dekret ukaze się niebawem.

Nie martwi nas ta konsolidacja sił antynarodowych. Organizacje, które dotychczas pod różnymi huczonymi hasłami szerzyły destrukcję na różnych odcinkach życia narodowego, zrzucają dziś maski, obalają sztuczne przegrody międzypartyjne i stają do walki z odradzającym się narodem.

Potężny podmuch zwycięskich nacjonalizmów idzie przez Europę, wypędzając ukryte po latach sowy na światło dzienne. Łatwiej dziś będzie francuskim nacjonalistom obliczyć prawdziwe sily wewnętrznych wrogów Francji, by po zwycięstwie Idei Narodowej nie zabrakło dla nich szubienic.

Kolce bez cóz

Matoloryzacja

Zawodowi stępkacze zrzedzą, że nie się u nas nie robi w dziedzinie matoloryzacji. Nieprawda! Robi się bardzo wiele, oto ostatnie wyczyny:

Wyłano naczelnego dyrektora produkcji krajowej. Znaki firmowe „Fiat” zastąpiono na samochodach napisami „Polski Fiat”.

Kazano polakierować stare gruchoty - taksówki na inny kolor.

Zabroniono trąbić w nocy. Zapakowano do ula połowę dygnitarzy z Urzędu Drogowego.

Obecnie nowe doniosłe rozporządzenie: zmienić tablice rejestracyjne, zamiast czarnych cyfr na białym tle mają być białe cyfry na czarnym tle!

No, czy Ford nie mógłby nam pozadociec pomysłowości i czynności? Do Berez tych co jeszcze uważają, że robi się za mało. (k.).

Nowi Wawrzyńcy

Akademia rozsyła bobków o połowę mniej niż w zeszłym roku więc i gaff i śmiechu jest o połowę mniej.

Burmistrz Starzyński dostał bobka chyba za swe odczyty o ukwicaniu okien, przechodzeniu ulic tylko przy skrzyżowaniach, pouczeniu, jak należy spontanicznie manifestować na cześć...

Nilsch został ubobkowany za wyrównanie poziomu: analfabeci pisać nie umieją, ludzie ni? wykołaceni też teraz pisać nie umieją. Czyli, że swą reformą obalił kompromitującą statystykę o 6 milionach — niepiśmiennych.

Zaden z wątpliwie odznaczonych aktorów nie należy do zespołu TKKT!! Akademia widocznie uważa, że prócz Kadwoc'a nikt tam żadnych zasług dla sceny nie posiada. Aktorzy muszą wybierać: albo pracować z korzyścią dla sztuki i teatru, albo — występować w TKKT. (k.).

Zydzi znów interweniuja

W dniu 9 b. m. p. premier, gen. Sławoj - Składkowski przyjął w Prezydium Rady Ministrów posłów żydowskich pp. Minsberga i Trockenheima.

TYDZIEŃ KOBIECY

Zony bezrobotnych

Spośród wielu, jakie znalazłam, żon bezrobotnych, napiszę o dwóch. To wystarczy. Ich życie jest ilustracją podobnego życia tamtych wszystkich innych.

Jedna była żoną zredukowanego urzędnika. Mąż zapisał przed redukcją 400 zł. Ona po tym dostała posadę biurową za 150 zł po innym zredukowanym biurowym, który brał za tę samą pracę 300 zł. Oczywiście musiała jeszcze dorabiać wieczornami. Znalazła sobie dodatkowe pisanie na maszynie po 1 zł godziną i wyciągała z tego niecałe 100 zł. Mąż pracy stałej nie mógł znaleźć. Był jakiś czas akwizytorem domu handlowego, z czego uzyskiwał prowizję około 50 zł miesięcznie. Całymi tygodniami nie zarabiał nic.

Zarobek żony był podstawą życia, zredukowanej do minimalnych potrzeb egzystencji. Kobieta spędzała cały dzień poza domem. W przerwie między jednym a drugim zajęciem wpadała na obiady, na godzinę, po to przede wszystkim, żeby obejrzeć dzieci. Dzieci było dwoje, dwuletnie i czteroletnie. Opiekowała się nimi niania i babcia, która co dzień zaglądała na kilka godzin do domu, opuszczonego przez matkę. Być może, że pod opieką troskliwej babci nie nie groziło dzieciom. Jednak to, na co najczęściej skarżyła się moja znajoma, to była właśnie codzienna tęsknota za dwójkiem małych, z którymi mogła tak niewiele spędzić czasu.

Widywałam ją często przez szereg miesięcy bezrobocia jej męża.

Gospodyni na ucho

POTRAWKA Z ZAJĄCĄ

2 przedki zajęce (topatki, szyska), boki, serce, wątroba, płuśka, 2 pęczki włośczone, 4 grzybki suszone, 2 listki bobkowe, 6 ziarenek angielskiego pieprzu, 2 duże cebule, 4 goździki, 4 łyżki winnego octu, 2 łyżki mazi, 2 łyżki maki, 3 łyżki kwaśnej śmietany lub kwaśnego mleka.

Przedki zajęce i boki starannie oczyszczone i wyżyłowane zastawić w 2 litrach ciepłej wody, dodać serce, wątrobę i płuśkę, oczyszczoną włośczone, sparzone grzybki, korzenie i ocet. Gdy mięso zmieknie pozostały rosół przecedzić, przyrządzić zaprawkę z mazi i maki, rozprowadzić rosolem i zagotować w powstalej zawieszysty sos. Ugotowane mięso włożyć do sosu i przyprawić kilku łyżkami kwaśnej śmietany. Do potrawy dodać makaron lub zwykłe kluseczki oblane zrumienionym masłem.

Kobieca straż ogniowa

W stanie Arizona w Temple istnieje straż ogniowa o oryginalnym składzie. Członkami jej są studentki, zamiłowane sportem, żądne wrażeń. Strażyciele dzweczą już kilkakrotnie gasiły groźny pożar, spisując się przy swej pracy nie gorzej od mężczyzn.

Biała i kolorowa kobieta w Indiach

(HANNA SKARBK - PERETJATKOWICZ: „INDIE BEZ RETUSZU“)

Indie — bujne i bajecznie kolorowe, kolebka prastarych cywilizacji, tajemniczych kultów religijnych, subtelnych doktryn filozoficznych, kraja rozlicznych politycznych intryg i głębokiej ascezy, okrutnych praktyk religijnych i biernego oporu Ghandiego. O takich Indiach słyszeliśmy już wiele, chociaż nie przestają nas one pociągać i fascynować. „Ale jakże wygląda taki powszedni dzień w słonecznych Indiach? Czy łatwo, czy trudno go przeżyć?“

O Indiach z dnia codziennego napisać mogła tylko kobieta. Niezdolna może do syntez na wielką skalę, patrzy się ona na życie, jakby przez szkło powiększające, dojrzy i zaobserwuje najdrobniejszy, najbliższy nawet szczegół, któryby uszedł uwagi kogo innego. Wszak takie właśnie szczegóły stanowią często istotę życia kobiecego.

PANI WIELKIEGO DWORU

Wiele już dzieł pisano o historii opanowywania Indii przez Anglików, grze dyplomatycznej i pod bojach, ale jak zdolali oni wy-

Widziałam nieraz, jak po poroście z pracy wieczorem robiła jeszcze w domu porządki, albo coś szyła małym. Bywały dni, że kładła się spać o pierwszej lub drugiej w nocy. Kiedy podziwiałam jej wytrzymałość fizyczną, odpowiadała mi po prostu:

— Dobrze, że mam pracę, bo z czegożbyśmy żyli?

Raz tylko widziałam, że nie mogła przemoć zmęczenia psychicznego. Było to w czasie choroby dziecka. Nie to było najgorsze, że po całym dniu pracy nie spała 10 nocach. Najgorszy właśnie był ten dzień pracy poza domem, z dala od ciężko chorego synka, od którego musiała odchodzić, żeby zarobić na życie całego domu.

Druga kobieta była żoną bezrobotnego fizycznego. Mieszkali w barakach na Żoliborzu. Mąż nie miał pracy 4 lata. W lecie chodził po kilka dni w tygodniu na roboty publiczne, w zimie leżał po całych dniach w łóżku. Dzieci było pięcioro. Najmłodsze miało wtedy, kiedy poznałam tę kobietę, pół roku.

Kobieta chodziła do południa do posług do śródmieścia. Drogę z Żoliborza na Koszykową odbywała zawsze piechotą. Za posługi dostawała 10 zł na miesiąc. Po obiedzie zajmowała się jeszcze do dodatkowych sprzątań, mycia okien, schodów, razem w sumie zarabiała w miesiącu 20 zł. W domu w barakach prała i reperowała do późnej nocy. Kładła się spać na 4 godziny.

Ziemista jej twarz była cała w głębokie bruzdy, chociaż nie miała jeszcze 30 lat. Skarżyła się na różne bóle, ale nigdy nie uważała się za chorą, na to nie miała czasu.

Zadziwiająca jest odporność psychiczna kobiet, podtrzymująca wątłe siły w największym zmęczeniu. Odporność ta w niezliczonej ilości przykładów większa jest w trudnych warunkach materialnych u kobiet niż u mężczyzn. Ale poświęcenie pracą, straszliwe zaharowanie jest kryzydą kobiet.

W tym przeciążeniu, w nieustannym rozdwojeniu między obowiązkami domu i pracy zawodowej — przede wszystkim leży źródło wielu fatalnych zjawisk społecznych — spadku urodzeń.

PALTA
gotowe i na zamówienie
St. Czarniecki
m. Szwarczkowska 145

chorob kobiet i sztucznych poronień, chorowitości dzieci urodzonych i przestępczości małoletnich.

Czy jest na to rada? Odebrać pracę żonom i córkom zamożnych domów tam, gdzie zamiast nich mogą pracować mężczyźni. Dawać pracę przede wszystkim mężczyznom, mającym rodzinę. Wprowadzić zakaz podwójnych zarobków za jednakową pracę, innych dla kobiet, innych dla mężczyzn. Uniemożliwić przyjmowanie kobiet zamiast mężczyzn.

A tymczasem szukać dla kobiet takich sposobów zarobku, które pozwolą im nie opuszczać domu i ograniczać czas roboty zarobkowej tak, aby miały czas dla domu i dla siebie. Te domową pracę zarobkową otoczyć pomocą finansową i prawną. R.

Nasze gawędy

Ciekawy wynalazek z dziedziny tkactwa

Od jednej z naszych czytelniczek otrzymujemy interesującą uwagę na temat domowej wytwórczości tkackiej, podajemy je poniżej jako materiał do dyskusji.

Zdawało się, że wynalazki Koy'a i Barry'ego z początku XVIII w., którzy pierwsi zastąpili czołenko mechaniczne, położyli koniec tkactwu ręcznemu, nie mogącemu technicznie sprościć wyników coraz bardziej skomplikowanego warsztatu mechanicznego.

Jednakże w ostatnich czasach przysłała nam pani z Francji zrobiony sensacja, a następnie zaczęły się rozpowszechniać na całym świecie. Wszelkąd moda odstąpiła od jednostajności, na rzecz indywidualności, znajdującej przede wszystkim swój wyraz w wyborze materiałów.

Kobieta wnosi tu swoje osobiste walory, dobierając według swego smaku nie tylko barwy i desenie, ale i rodzaj wiązania tkaniny. Otwiera to jej nieskończone możliwości, gdyż ułot, fantazja i artystyczne uzdolnienia mogą znaleźć swój bezpośredni wyraz.

Obecnie, szczególnie w Zachodzie Europy, spotyka się najelegantsze panie ubrane w suknie i płaszcze, na które materiały zostały niejednokrotnie własnoręcznie przez nie utkane.

Już dzisiaj, w szeregu prywatnych domów spotyka się przenośne warsztaczki tkackie, na których panie w wolnych chwilach tkają materiały na ubiory, narzuły, poduszki etc.

Nawrót bowiem do tkactwa ręcznego, wykreślali skwa-

Pani moda ma głos

Jak odświeżyć stare suknie

Nie jest sztuką ubrać się ładnie i elegancko, gdy się ma pieniądze. Sztuką jest wyglądać zawsze świeżo i modnie, gdy się pieniędzy nie ma, gdy się rozporządza b. skromnymi środkami przeznaczonymi na ubranie.

Jak to osiągnąć? Nad tą zagadką głowią się niemal wszystkie panie. Niepodobna przecież sprawić w każdym sezonie kilka nowych sukien, płaszczy, kostiumów, kapeluszy. W tym roku zwłaszcza trudno sobie pozwolić na nowe kreacje, gdyż ceny węglen sukniowych bardzo poszły w górę, modne materiały — jak np. lśniące jedwabie cire i o polsku laki są droższe niż zwykle jedwabie.

Trzeba przerabiać stare rzeczy. Obowiązkiem każdej pani jest staranne przejście swej garderoby przynajmniej dwa razy do roku: na wiosnę i na jesień, to są bowiem dwa główne sezony mody. Trochę przeróbek odświeży garderobę znakomicie.

NOWY KASAK ZE STAREJ SUKNI

Poszukajmy dobrze w szafie. Każda z pań znajdzie tam napełnioną jakąś starą jedwabną lub wełnianą spódniczkę czarną, granatową lub brązową — i zniszczoną już nieco sukienką letnią z jedwabiu deseniowego w jakiejś kwiaty, czy barwne kółeczka. Zna komita okazja do stworzenia tak modnej dziś całości — kasaku.

Spódniczkę zrobimy zupełnie gładką i wąską — nie trzeba się martwić jeśli jest broché wyświecona, gdyż długi kasak przykryje wszystkie braki. Sukienkę przerobimy na kasak, obcinając dół — uzyskamy w ten sposób kawał jedwabiu użytkujemy na godyty w kasaku (trzeba utworzyć modną linię kłosa) i na ewentualne przeróbki w górze kasaka — zmiany w rękawach czy kołnierzyku.

WYKORZYSTAJMY MODĘ KORALIKÓW

Może się zdarzyć, że pani ma tylko ciemną spódniczkę — np. granatową, i podniszczoną sukienkę również wełnianą granatową, nieco różniącą się w odcieniu. Zwykle połączenie tych dwóch materiałów jest z uwagi na różnicę odcieniów nie do pomysłowania. Wykorzystamy znowu modę kasaków, oraz modę naszymi z koralików.

Sukienkę przerobimy na kasak. W sklepie galanterijnym kupimy na wagę za kilkadziesiąt groszy sportych paciorków w dwóch kontrastujących kolorach — np. białym i czerwonym, ponaszywamy je gęsto na kasaku. Kasak usiany biało - czerwonymi koralikami wygląda ślicznie i oryginalnie — dzięki tym naszym różnicom gatunku i barwy materiałów użytych na spódniczkę i kasak jest niewidoczna.

HAFTOWANE BOLERKA

Podobną kombinację można zrobić, szując do starej sukienki wełnianej króciutkie bolerko i naszywając je również w jakikolwiek deseń koralikami. Np. na brązowej wełnianej sukience ładnie wygląda bolerko haftowane koralikami zielonymi w dwóch odcieniach: jasnym seledynowym i ciemno zielonym. Na sukience czarnej — b. ładne jest bolerko z czarnego aksamitu haftowane koralikami błękitnymi lub biało-

czwonymi (b. modne zestawienie barw: biały, czarny, czerwony). Czarnej sukience z gładkiej matowej wełny możemy nadać charakter pół-wieczorowy haftując na niej geometryczne desenie z czarnych lśniących pailletów — np. promieniste gwiazdki lub kółka. W ogóle hafty z dżetów i koralików na sukniach, mankietach, kołnierzykach, bolerkach są łatwym, tanim i znakomitym sposobem dokonania czarodziejskiej przemiany — starej sukni na nową, ukrycia wszelkich defektów podniszczonego materiału.

ZUŻYTKOWANIE AKSAMITU I KORONEK

Jeśli znajdzie się w domu kawałek aksamitu lub koronki — można ją także doskonale użytkować. Połączenie aksamitu z wełną w tym samym kolorze jest b. modne — nowy aksamitny kołnierzyk czy bolerko nadaje zupełnie świeży charakter starej sukience. B. ładnie wyglądają bufki zrobione w kształcie królewskiej korony: zeszyte z pasków aksamitu i wełny naprzemian, obramowane wąskim paskiem aksamitu — na ramieniu niewielkie aksamitne kokardki. Ten sam fason nadaje się do rękawa w sukni popołudniowej jedwabnej, tylko, że jedwab polączymy nie z aksamitem a z koronką lub tiulem.

Pamiętajmy, że modną może być każda kobieta — nie tylko kobieta bogata, ale przede wszystkim modna. Drobizgi takie jak nowy kołnierzyk, pasek ze złoczonej skórki, trochę haftu czy barwnej aplikacji zmieniają zupełnie charakter starej sukni i decyduje o modnej sylwetce.

ALINETTE

Sport kobiecy we Włoszech

Sport kobiecy we Włoszech czyni w ostatnich latach znaczne postępy. Przy organizacjach Balilla i Deportivo z miesiąca w miesiąc wzrasta liczba członkiń w sekcjach kobiecych. Największa liczba kobiet, oddających się sportowi, rekrutuje się ze sfer robotniczych, natomiast niezmiernie mało jest jeszcze w organizacjach sportowych studentek.

Wiadomym jest, że do spotkań międzynarodowych wybierane i dopuszczane są tylko zawodniczki najwyższej klasy. Włochy posiadają obecnie szereg zawodniczek, które zdobyły już na terenie międzynarodowym markę i uznanie. Pierwsze wśród nich miejsce zajmuje mistrzyni olimpijska plotkarka Valla.

A WIĘC EMANCYPACJA?

Tymczasem praca nad polepszeniem doli kobiet zatacza coraz szersze kręgi. Wydany w 1913 roku Sarda Set zabraniający małżeństwa nieletnich i podlotków ze starcami, a zezwalający wdomnie na powtórne małżeństwo wchodzący, acz powoli z zapalem w życie. Wyrabia się coraz doskonalszy typ hinduskiej kobiety społeczniczki, która nierazko daje pierwszą hasło do nowej akcji, jak to miało miejsce w ruchu nacjonalistycznym z bojkotem angielskich wyrobów włókienniczych, a teraz z prywatnym szkoleniem dla pariasów. Ofiarą i pełną zapau nie poruci jednak Hinduska nigdy najważniejszych dla niej obowiązków żony i matki, stara się przestrzegać obyczajowości Wschodu. Znany jest np. powszechnie fakt przemawiania leaderki hinduskiej na meetingach w szczylnych zasłonach lub za parawanikami. „Jestem za tym, — oświadczyła autorce „Indy“ — jedna z głęboko wykształconych znajomych Hinduski. — aby u nas nie przeszczerpiano na ślepo wszystkich bez wyjątku zdobywczy emancypacji z Zachodu. Bo to się nie uda... bo życie to samo wyruguje. Każdy naród, każda rasa ma swoje właściwości i organiczne odrębności, nie mówiąc już o tradycjach“.

An-ka

arcydzieła sztuki kulinarnej. Jak to się dzieje i jakim kosztem, o tym nie wie nawet sama pani domu. Pod groźbą utraty całej swojej władzy i powagi nie wolno jej niszczyć rąk biały grubsza robotą, ani zbytnio wglądać w indyjskie tajemnice kulinarne.

TA, KTÓRA PRZYNOSI NIESZCZĘŚCIE

Czy możliwe jest dla Europejczyka przeniknąć do istoty i treści tych kontrastów i tajemnic Hindostanu? Oto jedna z ich najbardziej gnębiących i niepokojących odmian. Na tle barwnego, ruchliwego tłumy przesuwają się ukradkiem nikła postać kobieca — naga, do skóry ogolona głowa śmiertelnie smutne i zaleźnione spojrzenie, wyblakłe oczy, na rękach i nogach żadnych ozdób. To wdowa hinduska.

Jeszcze w zeszłym stuleciu powszechnie uznawany zwyczaj taki — samopalenia oświecał jej męczeńsko krwawym blaskiem. Odchodząc na stos za mężem, który był dla niej wszystkim w życiu, ręką zanurzoną w roztopione henny czyniła purpurowy znak na ścianie, znak, który pokazywało po tym jako chlubę całego kleru. Jeszcze w 1818 roku zgineło w ten sposób 839 kobiet. A dziś? Dziś wdowa żyje życiem cienia raczej, niż człowieka. Jest nieszczęśliwa i sama przynosi nie-

szczęście. Nie wolno jest stroić się, ani nosić znaku swej kasty na czole, nie wolno uczestniczyć w weselach, dotknąć szat państwa młodych, bo rzuci zły urok.

W domu jest na ostatnim planie i spełnia najcięższe roboty. Może wprawdzie obecnie uczyć się, kończyć nawet uniwersytety lub uzyskać niezależną pracę zarobkową, ale silna opinia i tradycja zakazuje jej na zawsze szczęścia żony i matki. To też głęboką prawdą tchną słowa popularnej pieśni wdowy hinduskiej: — „Zony mego teścia są stare, są złe, hańbę przynoszą całej rodzinie, od świtu czeka na mnie najczarniejsza robotą, w nagrodę mam szturchnięcie, okrucy strawy i tzy“.

STRAŻNICZKA OGNISKA DOMOWEGO

Czym jest więc kobieta w Indiach — czy istotą bierną i uposłowaną, jedną z wielu własności swego pana i władcy? Zdałoby się tak. Chłopka Hinduska spełnia wszak najcięższe roboty. Zaopatruje dom w opał i wodę, pracuje w polu, wynajmuje się do prac przy budowie dróg itp. A jednak kobieta — matka zażywa w Indiach szacunku, jakiego by jej mogła zazdrościć niejedna Europejka. Oto, jak próbowało to wytłumaczyć autorce omawianej książki: „Psychika (kobiety hinduskiej) od dzieciństwa

dojrza i kształtuje się na innych fundamentach, niż psychika kobiety zachodu. Z jednej strony utwierdza się ona w przekonaniu o swej wyższości moralnej i nakazu spełnienia pewnego posłannictwa na ziemi, z drugiej musi się godzić na przesławienie o niemożności swego gatunku i na zależność w tym wypadku od mężczyzny. Stąd owa rozbieżność zdań w ocenie kobiety hinduskiej. Bo gdy dla mas ciemnych będzie ona wciąż tylko owym niższym gatunkiem człowieka, w kastach wyższych i sferach inteligentnych zajmuje raczej to drugie miejsce jasnego ducha ogniska domowego“.

Ta dwoistość roli kobiety ma głębokie przyczyny historyczne. W czasach zamierzonej przeszłości, a nawet i czasach nie tak dawnych, jak na wiekową historię Indii, kobieta była towarzyszką życia mężczyzny, a nie jego niewolnicą, cieszyła się jego czcią i szacunkiem. Znane są dawne uroczystości „Swaymware“ wolnego wyboru przez wysoko urodzone Hinduski swych małżonków; święte księgi Weddy zabraniają małżeństwa nieletnich. Dopiero najazd muzułmański w XI w. skłonił zwyczajonych do zaślubiania córek w niemowlęctwie celem uchronienia ich przed samowolą zwycięzców i wprowadził nowy stosunek do kobiet.

LISTOPAD	
SŁONCE	
wschód	zachód
6—49	15—50
K S Ł Z Y C	
wschód	zachód
4—2	14—14
Dł. dnia	
9—1	7—45
Dzisiaj św. Marcyna	
Jutro św. Marcyna i 5 braci	

11

SRODA

ŻEALRY

WIELKI: Dziś galowe przedstawienie „Halki” w czwartek „Carmen” gościnne występy M. Hołtyńskiego i J. Tisseraut.

NARODOWY: Dziś „Wesele” w reż. Solskiego.

NOWY: Codziennie „Dowód osobisty” Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, z Cwiklińska, Dulebą, Górczyńską, Kościerzanką, Damińskim, Fritschem.

LETNI: Codziennie komedia Stokesa „Złoty wieniec” z popisową rolą Stanisławy Wysockiej. Inne role grają: Zabczyńska, Wierzejska, Popielska, Borowy, Daczyński, Frenkiel, Skonieczny i inni.

POLSKI: Codziennie dickensowskie widowisko „Klub Piekwicka” z udziałem Zelwerowicza (rola tyt.), Kondrata, Woszczerowicza, Buczyńskiej i Słubickiej na czele 45-osobowego zespołu.

MALY: Codziennie komedia „Małżeńska” M. Egana „Zwycięska pieśń” w kapitalnym wykonaniu Romanówny, Piaskowskiej, rez. Ziemińskiego i Orolickiego.

MALICKIE: Codziennie „Profesja pani Warren” z Malicką. Wkrótce premiera „Zamieszaj” z Biesiadką i Benią.

KAMERALNY: Codziennie „Wróble gniazdo” z udziałem Adwentowicza i Ireny Grywulskiej i in.

ATENEUM: Codziennie o g. 8 w „Szkoła żon” Moliera z Jaraczem i Muzką Romana Palestra.

CYRULIK WARSZAWSKI: „Kariera Alfa” Omegii.

OPERETKA PRZY UL. KAROWEJ: Codziennie operetka „Wesoła Wdówka”.

TEATR 13 RZĘDÓW
lokal Café Clubu

„MIRA I SATYRA”
CODZIENNIE 2 PRZEDST. 7¹⁵, 9³⁰

TEATR 13 RZĘDÓW: Codziennie dwa przedstawienia 7¹⁵ i 9⁴⁵ programu „Mira i Satyra”.

TEATR POWSZECHNY: „Księżniczka chińska Turandot”. 10 b. m. Elbląska 51; 11 b. m. — Narbutta 14.

CYRK: Codziennie o g. 8 m. 15 w Wielki jubileuszowy program otwarcia.

RADIO

Środa, 11 listopada

8.00 Sygnał czasu i „Hymn Narodowy”. 8.03 Koncert orkiestry wojskowej. 8.50 Dziennik poranny. 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. Chór świątobliwych śpiewać będzie pod kier. ks. prof. Józefa Orszulika. 10.30 „Pod pierwszym urokiem Zeromskiego” — pogadanka — wygl. Stanisław Wasilewski. 10.45 Muzyka polska (pl.). 11.40 „Bulawa i szabla” — odczyt — wygl. rotm. dypl. Wład. Dzięcielnowski. 11.50 Transmisja rewiu wojskowej z placu na Rodrozu. 12.30 Fragment poranku muzycznego na „Funudusz Pomocy Zimowej dla Bezrobotnych” — transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie. 13.30 Dalszy ciąg transmisji rewiu wojskowej z placu na Rodrozu. 14.15 „Tańce polskie”. 14.45 Muzyka polska (płyty). 15.30 „O zarządzaniu gospodarstwem” — pogadanka. 15.45 „Polska jest wasza” — pogadanka. 16.05 „Mikrofony na ulicach Warszawy w dniu 11 listopada 1918 r.”. 16.40. Koncert w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. 18.00 „Szlakiem dziejów”. 19.30 „Wieniec pieśni śląskich” — w wykonaniu mieszanego Chóru Kolejowego. 20.00 Program na jutro. 20.05 Polskie Miniatury instrumentalne (pl.). 20.35 Wiadomości sportowe. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 „Opowieść o Chopinie” — III wieczór. 21.45 „Idzie żołnierz bojem lasem” — audycja muzyczna Stanisława Wasylewskiego (z Pozn.). 22.00 Marsze polskie w wykonaniu Orkiestry Marynarki Wojennej pod dyr. kpt. Aleksandra Dunina. 23.00 Muzyka taneczna (płyty).

Okręgowa liga piłki nożnej powstaje w Warszawie

Warszawski Okręgowy Związek Piłki Nożnej projektuje utworzenie Ligi Okręgu Warszawskiego, do której weszłyby 10 klubów klasy A. Dotychczas już niemal wszystkie kluby A i B-klasy wypowiedziały się za utworzeniem ligi. Władze WOZPN uchwały na ostatnim posiedzeniu powołać specjalną komisję, która będzie miała za zadanie opracowanie projektu i regulaminu ligi okręgowej. Projekt ten następnie będzie przedstawiony na walnym zebraniu WOZPN. Do komisji, która ma opracować projekt i regulamin ligi okręgowej, weszli: pik. Rudolf, dr. Gruber, Al. Pichelski i Krug.

WYRWINTA PRACOWNIA KRAWIECKA
T. GÓRSKI
krojczy firm Pol: I Astohrd w Londynie, Wiedniu, Karlsbadzie i B. Herse w Warszawie
Wykonuje elegancką garderobę męską, mundury cyplomatyczne wszystkich krajów.
WARSZAWA, FOCHA 2 m. 9
Telefon 2-17-95

Do Warszawy przybyła Wycieczka dziennikarzy rumuńskich

W poniedziałek rano przyjechała do stolicy wycieczka dziennikarzy rumuńskich. Na dworcu witali ich przedstawiciele poselstwa rumuńskiego, prasy i M. S. Z. W południe wycieczka złożyła wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, a po południu rozpoczęło się posiedzenie porozumienia prasowego polsko-rumuńskiego. W dyskusji zwrócono uwagę na konieczność dalszego zacieśnienia współpracy prasowej, a m. in. poruszone kwestię usprawnienia technicznych środków łączności prasy polskiej i rumuńskiej.

Utworzenie komisji dla walki z lichwą i drożyzną

W związku z akcją podjętą przez rząd dla zwalczania nieuczciwych podwyżek cen artykułów pierwszej potrzeby, powołane zostały we wszystkich większych miastach specjalne komisje do walki z drożyzną i spekulacją. Na czele tych komisji staną prezydenci miast i burmistrzowie. W skład komisji dla walki z drożyzną, powołani będą również przedstawiciele związków kupieckich i rzemieślniczych.

Fiasco demonstracji żydo-komuny propagującej „walkę z faszyzmem”

7 i 8 listopada, jako rocznica objęcia władzy przez bolszewików, upłynęły naogół spokojnie. Próby demonstracji komunistycznych były dość nieliczne i zostały sparaliżowane w zarodku. Czynione były próby demonstracji ulicznych i zawieszania transparentów w 4 wypadkach, a w tym przy ul. Gęsiej na Lesznie i na pl. Muranowskim. Na widok granatowego munduru grupki komunistów topniały momentalnie, tak że w gruncie rzeczy interwencji policji okazała się zbędna. Spokój w okresie „święta” komunistycznego został zapewniony dzięki temu, że władze bezpieczeństwa uprzedzone zczasu o imprezach komunistycznych rozbiły kilkanaście komórek organizacyjnych, w wyniku czego znalazło się w areszcie przeszło 100 osób. Godny jest uwagi fakt, że na znalezionych w czasie rewizji transparentach i afiszach ogłoszeniowych, przeważająca ilość haseł stanowiła propagandę „frontów ludowych” i propagandę na rzecz pomocy komunistom hiszpańskim „w walce z faszyzmem”.

Walka z korupcją w sporcie

Wiele atramentu i piór zużyto, z jednej strony potępiając sport zawodniczy, z drugiej podnosząc jego wartości. Walka ta zapewne będzie jeszcze bardzo długa. Prawda, jak to zwykle bywa, leży pośrodku. Zadaniem sportu jest przede wszystkim objąć wychowaniem fizycznym jak największe masy, szerzyć kulturę ciała, lecz jednocześnie kształcić wolę i energię, uczyć ludzi walki przede wszystkim z własnym zniechęceniem w myśl starorzemiejskiej zasady „Makte animo”, zwyciężaj duchem. Rzecz jasna, że w tak pojętym sporcie, wszyscy nie mogą być rekordzistami, może nim być tylko ten, którego specjalne warunki fizyczne pozwalają na to, jednakże sport zawodniczy musi istnieć, by swymi wyczynami jednak wciąż nowych adeptów, by zaspokoić wrodzony człowiekowi instynkt walki i skierować go na tory szlachetnej rywalizacji w bezkrwawym boju na boisku, czy też na planzsy, w boju gdzie zawsze powinien zwyciężać lepszy.

INSTYTUT ROSMET.-LER.
IZIS
w Warszawie
Centrala—Żabia 4. Telef. 5.81-53
Wszelkiego rodzaju zabiegi kosmetyczne
PORADY w wszystkich sprawach kosmetyki i leczniczej
WSKAZÓWKI co do używania odpowiednich dla danej cery: pudrów, kremów, szminek, mydeł i t. p.

Koncerti kompozytorski b. wychowawców gimn. p. w. św. Wojciecha

Towarzystwo b. wychow. gimnazjum pod wezwaniem św. Wojciecha (dawn. W. Górskiego) zorganizowało w sali im. Karłowicza koncert, poświęcony twórczości byłych wychowanków tego gimnazjum — Mieczysława Karłowicza, Jana Adama Maklakiewicza i Feliksa Rybickiego. (Niżej podpisany, również b. wychowanec gimnazjum Wojciecha Górskiego, nie brał udziału w koncercie, ze względu na to, że nie posiada utworów kameralnych, nadających się do wykonania w ramach sali im. Karłowicza). Wobec licznie zebranej publiczności, składającej się przeważnie z sympatyków i krewnych b. wychowawców gimnazjum św. Wojciecha, wystąpiło szereg artystów, odtwarzających piękne utwory trzech znanych dziś i cenionych kompozytorów, zasiadających orgiś — w kolejnych dużych odstępach czasu — na wspólnej ławie szkolnej. Pierwszy opuścił mury szkolne na dawnej ulicy Hortensji (dziś ul. św. Wojciecha) s. p. Mieczysław Karłowicz, po nim — w kilkanaście lat później — Feliks Rybicki i Jan Maklakiewicz. Pamiętam starszego nieco ode mnie kolegę Janka Maklakiewicza, jak pilnie pod ławką studiował w przerwach i nawet w czasie lekcji w szkole (ku zgorszeniu pp. profesorów!) partytury dzieł współczesnych kompozytorów.

Michał Kondraci

OBIADY ZAPRASZAMY DZIS i CODZIENNIE na Widok 21 parter front

ABC sportowe

Zakaz należenia młodzieży niemieckiej do klubów sportowych

Młodzież poniżej lat 14-tu uprawiać będzie mogła sport tylko w „Jungvolku”

W związku z aktualną obecnie w Niemczech sprawą przeniesienia młodzieży w wieku poniżej lat 14-tu z ogólnych związków sportowych do specjalnych sekcji sportowych hitlerowskiego „Jungvolku”, zorganizowano na terenie „Reichsportfeld” w Berlinie zjazd kierowników wychowania fizycznego i instruktorów sportowych młodzieży hitlerowskiej. Rozpatrywane były zagadnienia związane z układem zawartym między kierownictwem młodzieży hitlerowskiej, a związkiem sportowym Rzeszy (Reichsbund für Leibesübungen). W toku obrad przewodzący sportowy Rzeszy von Schammer und Osten złożył oświadczenie, głoszące, iż wszystkich najmłodszych członków związku sportowego Rzeszy przenosi się do szeregów „Jungvolku”. Jednocześnie związek oddaje do dyspozycji „Jungvolku” niezbędne kadry instruktorów. Bogate urządzenia związku sportowego wykorzystane będą w całości przez młodzież, ćwiczącą w szeregach „Jungvolku”. Kierownictwo młodzieży hitlerowskiej i władze sportowe Rzeszy pracować będą w ścisłym porozumieniu. Jak wynika z obrad zjazdu, zakaz należenia młodzieży do klubów ma na celu zasilenie szeregów „Jungvolku” czynnymi siłami sportowymi i jak największe wzmocnienie pracy sportowej w ramach tej organizacji. Na dalszą metę przewidziane jest skupienie w tej organizacji całej młodzieży niemieckiej do lat 14, co umożliwi jednolitą pracę nad wychowaniem fizycznym. Zapowiedziana na 1-go grudnia ustawa zamknie na dostęp młodzieży sportowej do klubów sportowych. Wychowanie sportowe młodzieży utrzyma tylko w ramach organizacji „Jungvolku”. Charakterystycznym jest, iż zakaz należenia młodzieży do klubów sportowych obejmuje tylko młodzież do lat 14. Powyżej lat 14-tu dostęp do klubów jest nadal wolny. „Jungvolku” ma się więc stać tym ośrodkiem, z którego po skończeniu 14 lat wyjdą przyszli sportowcy i za siłą kluby w całej Rzeszy. Ponieważ „Jungvolku” grupuje w swych szeregach wiele setek tysięcy młodzieży — Niemcy liczą, iż do olimpiady tokijskiej z szeregów „Jungvolku” napłynie do klubów wiele wartościowego „narybku”.

Komisariat Rządu odmówił zarejestrowania sportowego klubu żydowskiego

Wczoraj Min. Spraw Wewn. zatwierdziło decyzję Komisariatu Rządu odmawiającą zarejestrowania żydowskiego Klubu Sportowego „Sportowianka”. W decyzji swojej Ministerstwo podkreśliło, że dużo jest w Warszawie stowarzyszeń o charakterze sportowym, a założyciele tego stowarzyszenia nie są na tyle znani w spor-

Kronika sportowa

BEZPŁATNA ZAPRAWA DLA LEKKOATLETÓW

Zarząd Warszawskiego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego z dniem 12 listopada b. r. organizuje zaprawę lekkoatletyczną dla wszystkich klubów zrzeszonych. Zaprawa odbywać się będzie na sali Okręgowego Ośrodka W. P. i P. W. (Stadion Wojska Polskiego ul. Łazienkowska 3); dla panów: we wtorki i czwartki od godz. 19 — 20, pod kierunkiem trenera p. St. Pietkiewicza oraz dla pań: we środy i piątki od godz. 17 — 18 pod kierunkiem instruktorki p. Dobasówny.

KTO PROWADZI W BOKSIE WARSZAWSKIM W KL B

Mecz bokserski Legia — Czechowice mimo wyniku remisowego (8:8), zapewnił Legii mistrzostwo klasy B. Legia posiada już obecnie o dwa punkty więcej od Czechowic przy równej ilości gier.

	gier	pkt.	zwyc.
1) Legia	5	9:1	57:21
2) Czechowice	5	7:3	57:23
3) Fort Bema II	4	5:3	36:28
4) Warszawianka	4	4:4	29:35
5) Bron. Radom.	3	3:3	22:26
6) Skra	3	2:4	20:26
7) Orkan	5	2:8	26:54
8) Gwiżdza	3	0:6	7:41

LECHIA MISTRZEM BOKSERSKIM WE LWOWIE

We Lwowie rozegrano finałowy mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Lwowa pomiędzy Lechią i Pogonią. Wygrała drużyna Lechii 9:7, zdobywając w ten sposób tytuł mistrza okręgu.

PORAŻKA KOSZYKARZY YMCA

Rozgrywki w koszykówce o mistrzostwo okręgu krakowskiego przyniosły kilka sensacyjnych wyników, z których największą była porażka YMCA do Garbarni w stosunku 20:27.

PERRY ZAWODOWCEM

Fred Perry, bawiący obecnie w Ameryce, przeszedł definitywnie do obozu zawodowców. Brak Perry'ego może spowodować utratę pucharu Davisa przez Anglię.

LOTYSZKA REKORDZISTKĄ W KULI

Na zawodach w Libawie Lotyszka Smilteneck ustanowiła nowy rekord światowy w rzucie kulą oburącz pań. Smilteneck uzyskała 21,68 metrów, a więc o 21 cm. więcej od dotychczasowej rekordzistki Niemki Jungkunz.

Pantoflem zabiła córka matkę

47-letnia Bolesława Kołodziejka z Mierzejewskich, przyjechała do swej matki 78-letniej Amelii (maj. Brwilno, gm. Leck, pow. gostyński). Między matką, a córką wywiązała się sprzeczka na tle majątkowym. W czasie kłótni podniecona Kołodziejczykowa zdjęła pantofel z nogi i tak silnie uderzyła nim matkę, że ta padła martwa.

Talmudzista właścicielem potajemnej rzeźni

Abram Mordka Zilberberg (Syrokomi 11, na Pradze), z zawodu talmudzista, posiadał u siebie tajną hodowlę drobiu i potajemną rzeźnię. Wczoraj nagle rewizja doprowadziła do wykrycia tej rzeźni. Na miejscu znaleziono kompletne urządzenia rzeźniarne. Rzeźnia cieszyła się dużym powodzeniem, z uwagi na to, że Zilberberg, jako pobożny talmudzista posiadał uprawnienia rzeźnika, a więc produkował mięso kosherne. Zilberberga zatrzymano.

Szaljapin wystąpi w operze warszawskiej

Znakomity śpiewak Fedor Szaljapin przybędzie w najbliższych dniach do Warszawy, gdzie w dniu 28 b. m. wystąpi w Operze w „Borysie Godunowie”. W początkach roku przyszłego Szaljapin wyjeżdża na tournée po Ameryce Południowej, na którym zamierza zakończyć swą karierę artystyczną.

Emigracja piłkarzy

W świecie piłkarskim Krakowa zasługuje na uwagę zjawisko masowego przenoszenia się piłkarzy z Krakowa na Śląsk. I tak Pazurek drugi uzyskał zwolnienie z Garbarni i ma wstąpić do jednego z klubów śląskich, podobnie jak Kopeć, piłkarz Wisły, który również otrzymał zwolnienie. Nadto krąży pogłoski, iż Rlesner z Garbarni ma także powrócić na Śląsk.

Cracovia walczy z reprezentacją Polski

W dniu 15 b. m. odbędzie się w Krakowie półfinałowy mecz o puchar Polski między reprezentacją Ligi i Cracovią. W skład drużyny Krakowa opierać się będzie jedynie na zawodnikach Cracovii i ustalony został definitywnie następujący: Pawłowski (rez. Pemper), Lasota, Pająk, Zizka, Kret, Majeran, Baj, Krawczyk, Korbas, Szeliga i Zembaczyński. Zawody odbędą się na boisku Cracovii.

Ugłoszenia drogne

Dankowski egz. 1859. Parowa Pralnia pierzy, wytwórnia pościeli, wyprawy ślubne, niemowląt, pierze, wata. Marszałkowska 119, 2-48-11.

Emerytury, zasiłki — poinformuje Warszawa Biuro Powiernicze, Zgoda 6, Złotówka.

Eksperyty i porady buchalteryjne, prowadzenie ksiąg — Warszawskie Biuro Powiernicze, Zgoda 6, godziny przyjęć 10—15 i 16—17.

MEBLE 100 ZŁ. mieszkanie, 43 metra, stół, gabinet skromnie 50. Nowy Świat 30 róg Piłkowskiego. Zamieszkania stare na nowe.

Patefon w dobrym stanie sprzedam Chmielna 180 m. 8.

Sobole, 8 sztuk w etoili, b. piękne syberyjskie, wiadomości telefon 12-71-44.

Apel Prezydenta do serc ludzkich

Setki tysięcy współobywateli w Warszawie leży klucz do pokoju na wschodzie Europy

Opinia angielska o roli Polski

do pokoju na wschodzie Europy

P. Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki, wygłosił w dn. 9 b. m. przez radio przemówienie, poświęcone akcji pomocy zimowej dla bezrobotnych.

„Do serc współobywateli chcę dziś przemówić, — mówił P. Prezydent — w obliczu konieczności zatroszczenia się o los naszych braci — pozbawionych pracy, chleba i ciepła domowego ogniska.

Zima — to wśród naszych pór roku — pora najbardziej serdecznego życia rodzinnego. Mroz zastrzymuje ludzi w ich siedzibach i skupia ich w kole najbliższych, czy to na wsi, czy w mieście, w izbie rolnika, we dworze, w mieszkaniu robotnika, kupca, czy urzędnika, czy też pracownika innych zawodów.

Skupiamy się wtedy bardziej niż kiedykolwiek, pod dachem rodzinnym, w kole swoich najbliższych, kultuwując piękne tradycje życia domowego i rodzinnego. Surową tę porę roku poprzedza troskliwa zapobiegliwość, przecznością dyktowana, by w domu naszym, gdy nadejdą mrozy, było ciepło, byśmy mieli ciepłe ubrania, staramy się, by nie zbrać naszym najbliższym kawałka chleba i gorącej strawy.

Nadchodząca zima potrzebuje ciepła i serca, niejedną potrzebą, niejedną potrzebą. Zima ta napelnia troską wszystkich, którzy, ciesząc się ciepłem swych rodzinnych ognisk, pamiętają o tych tysiącach swych braci — mówię z głębokim smutkiem — o setkach tysięcy swych braci, którzy ciepła tego zdobyć o własnych siłach nie mogą.

Dopomóżmy im. Niech każdy, kto widzi dookoła siebie rodzinę swą ochronioną przed srogością nadchodzącej zimy, pamięta, że tysiące rodzin w Polsce z lękiem i obawą myśli o nastającej porze.

Niech każdy, kto słusznie zabiega o swych najbliższych, pamięta, że w jednym wszyscy mieszkamy domu, którym jest Polska. Choć więc swoich najbliższych ochroni, zaopatrzy, a inni w niedo-

statku pozostają, nie masz w naszym domu ani spokoju ani szczęścia, jako że choć my w ciepłe — bracia nasi na mrozie i w niedostatku.

Apeluję do serc waszych i wierzę, że znajdując w nich oddźwięk. Wierzę, że każdy — kto może — zasili ogólnopolski obywatelski komitet zimowej pomocy bezro-

botnym, powołany do przyścia z pomocą tym, którzy nie mają własnych środków do przetrwania zimy. Wierzę, że zdobędziemy się na ten zbiorowy wysiłek, a wypełniając go, spełnimy obowiązek wobec samych siebie i damy wyraz miłości, która przepelnia serca wszystkich synów Ojczyzny, czujących na bratnią niedolę“.

LONDYN, 9.11. „Morning Post“ zamieszcza artykuł p. t. „Kluczowe stanowisko Polski“.

Hitler i Stalin — pisze „Morning Post“ — tak demonstracyjnie występują przeciw sobie, że na zachodzie Europy istnieją obawy co do możliwości zbrojnego konfliktu między tymi państwami. Polska znajdując się między

obu mocarstwami, zapobiega tego rodzaju możliwościom.

Pismo podkreśla, że klucz do pokoju na wschodzie Europy leży w Warszawie.

Polska polityka zagraniczna zmierza do utrzymania równowagi sił Europy i pod tym względem poglądy Warszawy są zgodne z opinią Wielkiej Brytanii. Podobnie, jak W. Brytania, tak i Polska chce uniknąć podziału Europy na wrogie obozy. Polska polityka zagraniczna pokrywa się z polityką brytyjską również pod tym względem, że przeciwna jest zaciąganiu zobowiązań, których nie można byłoby później wyko-

nać. Polska stoi na stanowisku, że zobowiązania, wynikające z traktatów międzynarodowych winny być współmierne z możliwościami sygnatariuszy do wykonania ich. Na tej zasadzie opiera się również stanowisko Polski wobec Ligi Narodów.

Stosunki Polski z W. Brytanią opierają się na zasadzie istotnych analogii. „Morning Post“ uważa, że misja Polski na wschodzie Europy jest podobna do misji W. Brytanii, na zachodzie, a mianowicie polega na utrzymaniu równowagi sił oraz na pracy na rzecz pokoju.

OBIADY ZAPRASZAMY DZIŚ I CODZIENNIE na **Widok 21** parter ZNAKOMITE OBIADY od 12-jej do 19-jej front

Anonimowy Komitet Obrony Madrytu Dalsze postępy powstańców Ludność Madrytu chroni się do piwnic

MADRYT, 9.11. (tel. wł.) Oddziały czerwonej milicji, które pozostały na tyłach, znajdują się w stanie zupełnego rozprzeżenia. Dowódcy nie panują nad milicjami, którzy dopuszczają się ekscesów w stosunku do ludności cywilnej.

W związku z fatalnymi warunkami bezpieczeństwa i z ostrzeliwaniem miasta, ludność Madrytu schroniła się do piwnic, które zostały zawczasu zaopatrzone w środki żywności. Cała kolonia polska zgrupowana jest w piwnicy jednego z domów w pobliżu poselstwa polskiego.

W części Madrytu, zajętej jeszcze przez wojska rządowe, władze sprawuje anonimowy „Komitet Obrony Madrytu“. Nazwiska członków komitetu są zachowywane w tajemnicy, w obawie o bezpieczeństwo tych osób.

Ofensywa na wszystkich frontach

SEVILLA, 9.11. O godz. 17-jej radiostacja powstańcza opublikowała następujący komunikat: Na froncie aragońskim ataki katalońskie w kierunku Celedas nie zdołały przełamać frontu, obsadzonego przez dywizję wojsk narodowych.

W obszarze Guadalajara wojska nasze posunęły się od początku ofensywy o 100 km. naprzód.

W pobliżu Escurial, na zachód od Madrytu, marksisci są otoczeni w klasztorze św. Wawrzyńca. Odcinek madrycki poza strefami, położonymi na południowy zachód od miasta, zawiera również odcinek miejski, znajdujący się w ręku wojsk gen. Varella. Ufortyfikowano pozycje na prawym brzegu rzeki Manzanares, przyczem zajęto sąsiednie dzielnice, obsadzając dworzec kolejowy, linię kolejową wiodącą do Caerces, oraz całą dzielnicę uniwersytecką. Pozwala to 6-ciu oddziałom natodowym do rozpoczęcia szturm na centrum stolicy, której upadek jest kwestią godzin.

Odparty atak czerwonych

SEWILLA, 9.11. Okupacja Madrytu prowadzona jest metodycznie. Na froncie Escurialu wojska gen. Mola zajęły po zacieklej wal-

ce Naval Gamella.

Na odcinku Teruelu wojska rządowe podjęły atak na miejscowość Celedas o 16 km. od Teruelu. Atak został odparty, przy czym w ręce oddziałów powstańców wpadły znaczne zapasy amunicji.

Oddziały powstańcze zajęły również Castejon de Henares, gdzie wojska rządowe posiadały znaczne zapasy materiału wojennego. Na odcinku Santander wojska powstańcze zajęły miejscowość Espinosa de Las Monteros i ścigały przeciwnika aż do Alto de Barrara, które również zostało zajęte.

Gen. Franco oszczędza stolicę

AVILA, 9.11. Na opóźnienie definitywnego zajęcia stolicy przez powstańców, wpływa poza oporem wojsk rządowych, również dążenie gen. Franco do maksymalnego oszczędzenia stolicy.

Hymn Młodych

Z uroczystości akademickich w rocznicę śmierci ś. p. Stanisława Waclawskiego. Hymn młodych przed grobem Nieznanego Żołnierza.

Hiszpańskie sztandary narodowe na gmachach poselstw i konsulatów

BERLIN, 9.11. Dziś w południe w gmachu ambasady hiszpańskiej w Berlinie odbyła się uroczystość objęcia placówki przez ambasadora Agramonte y Cortijo i wywieszenie hiszpańskich flagi powstańczej czerwono-złotoczerwonej.

Ambasador Agramonte wygłosił krótkie przemówienie, wznosząc w zakończeniu okrzyk na cześć gen. Franco i narodu hiszpańskiego.

Charge d'affaires hiszpański z ramienia rządu madryckiego Rovira, opuścił ambasadę w nocy z soboty na niedzielę. Oddał on przedtem klucze swemu szoferowi, nie udzielając mu poza tym żadnych wskazówek.

POZNAN, 9.11. W niedzielę, z okazji rozpoczęcia przez wojska narodowe decydującego ataku na Madryt, zawieszony został na gmachu hotelu „Brytania“, gdzie mieści się konsulat Hiszpanii sztandar czerwono-złoty z wieżyczką złotych strzał w środku.

wym pasie, jako oznaką falangi hiszpańskiej.

BUDAPESZT, 9.11. Na gmachu poselstwa hiszpańskiego, ukazała się dziś rano po raz pierwszy flaga powstańcza czerwono-złotoczerwona.

Front wszystkich Francuzów przeciw komunizmowi

PARYŻ, 9.11. Dziś z rana w St. Denis rozpoczął obrady pierwszy kongres „Francuskiej partii ludowej“, na której czele stoi Jacques Doriot. Sala była udekorowana narodowymi flagami francuskimi oraz flagami dzielnicy St. Denis. Porządku pilnowało 800 bojowców partyjnych. Wszyscy mówcy gwałtownie atakowali komunistów, przysięgając, że „przejdą z ziemi francuskiej tych zagranicznych żołdaków“. Następnie przewodca partii Jacques Doriot wygłosił przemówienie na temat obecnej taktyki partii komu-

Prawda o reparacjach 18 miliardów pożyczek zaciągnęły Niemcy po wojnie

LONDYN, 9.11. Sekretarz finansowy skarbu Colville oświadczył dziś w Izbie Gmin, że ogólna suma odszkodowań wojennych, wpłaconych przez Niemcy aliancom wynosi 7.698.000.000 mk. złotych.

Ogólna suma pożyczek, zaciągniętych przez Niemcy od 1924 do 1930 r. wynosi 18.200.000.000 mk. zł.

Colville dodał, że liczby z okresu 1930—1934 nie są znane dokładnie, ale prawdopodobnie równają się mniej więcej sumie poprzedniej.

Polacy muszą mieć przedstawiciela w dyrekcji Banku Gdańskiego

GDANSK, 9.11. Prasa gdańska powołując się dziś na głosy prasy polskiej na temat konieczności wprowadzenia do zarządu instytucji emisyjnej „Bank von Danzig“ Polaka na miejsce jednego z usuniętych dyrektorów, słuszne to żądanie polskich akcjonariuszy banku nazywa kampanią prasy polskiej przeciwko Wol-

nemu Miastu.

Należy zauważyć, że udziały polskie w Banku Gdańskim wynoszą 40 proc., co w zupełności uzasadnia słuszne stanowisko polskich akcjonariuszy tej instytucji, nie posiadających dotychczas swych przedstawicieli w składzie dyrekcji.

Sąd apelacyjny zatwierdził Wyrok na członków N. S. D. A. B.

KATOWICE, 9.11. Sąd Apelacyjny ogłosił dziś wyrok w sprawie przeciwko 112 członkom NSDAB.

Sąd Apelacyjny w zasadzie zatwierdził wyrok pierwszej instancji w brzmieniu o winie oskarżonych, uwzględniając w większości wypadków apelację prokuratora w odniesieniu do tych oskarżonych, których w pierwszej instancji uwolniono, bądź to uznano

wówczas winnymi występku tylko z art. 167 K. K. (udział w tajnym nielegalnym związku bez świadomości czynu przestępczego).

W krótkich motywach przewodniczący sądu apelacyjnego Brzostyński podkreślił, że przewód sądowy wybrał ponad wszelką wątpliwość szkodliwą dla państwa działalność N. S. D. A. B. Prokurator zgłosił kasację

Uchwały Rady Naczelnej P. P. S. P. P. S. identyfikuje się z żydostwem

W niedzielę zakończyły się 2-dniowe obrady Rady Naczelnej P. P. S.

Uchwalona rezolucja dowodzi, że narady odbywały się pod znakiem walki z „fasyzmem“, który, jak mówi rezolucja, „dziś już nie tylko zagraża światu, ale nad nim ciąży i pochwytuje inicjatywę w sprawach pierwszorzędnych“. Fasyzm stał się z socjalizmem i rozpoczęła się walka decydująca.

O ile chodzi o stosunki polskie, to — jak mówi rezolucja — „reakcja społeczna i polityczna pod wodzą obozu narodowego nigdy jesz-

cze nie przybrała takich rozmiarów, jak obecnie. Pod hasłami antysemityzmu kryje się dążenie do zgnębienia wszelkiego postępu, a w pierwszym rzędzie socjalizmu i P. P. S. (jak widzimy PPS identyfikuje się, nie bez racji przesyła, z narodem wybranym — przyp. Red.). Jako przeciwdziałanie temu stanowiły rzeczy socjalistyczne magają się rozwiązania Sejmu i Senatu i rozpisanie nowych wyborów, w nadziei, że lud polski dopuszczony do głosu oświadczy się przeciwko fasyzmowi

W masowej propagandzie wysuwane ma być w dalszym ciągu podstawowe hasło rządu robotniczo-chłopskiego. — Utrzymanie wspólnego frontu ze Stronnictwem Ludowym zostaje potwierdzone przede wszystkim w akcji za rozwiązaniem Izby Ustawodawczej i nowymi wyborami.

W stosunku do komunizmu Rada Naczelna wypowiedziała się przeciwko współpracy PPS z komunistami, a to z powodu nie-szczerego stanowiska komunistów którzy wysuwają hasło jednolitego frontu, a podrywają jednocześnie organizacje socjalistyczne, w Rosji zaś nie cofają się przed zbrojnymi mordami dokonywanymi na socjalistach (zbiorowe morderstwa dokonywane nie na socjalistach niewzruszają widocznie naszych rodzimych Caballerów).

Pistolet Kościuszki otrzymał generalny inspektor

W dn. 9 listopada Inspektor Sił Zbrojnych gen. dyw. Śmigły-Rydz przyjął delegację w składzie: płk. dypl. Karca, płk. dypl. Smoleńskiego, ppłk. Litewskiego i por. Cetnerowskiego.

Delegacja wręczyła generalnemu Inspektorowi Sił Zbrojnych historyczny pistolet, który swego czasu marszałek Sejmu czteroletniego Stanisław Małachowski ofia-

rował Naczelnikowi Kościuszcze.

Cenny ten zabytek historyczny będący własnością reemigranta polskiego z Ameryki Franciszka Jankowskiego mieszkańca miasta Grudziądzka został ofiarowany przez niego szkole podchorążych kawalerii w celu wręczenia Generalnemu Inspektorowi Sił Zbrojnych w dniu uroczystości 15-lecia szkoły.

Sowieckie zamówienia w Skodzie

Czeska broń dla czerwonej Hiszpanii

PRAGA, 9.11. W czeskich kołach katolickich panuje coraz większe zaniepokojenie z powodu niebezpieczeństwa penetracji bolszewickiej w Czechosłowacji. — W szczególności informacje o pomocy udzielonej rzekomo przez Czechosłowację rządowi madryckiemu wywołały silne wzburzenie w kołach katolickich.

Według tych wiadomości rząd sowiecki zamówił wielkie ilości amunicji i materiału wojennego

w zakładach „Skoda“, wychodząc z założenia, że transport broni przez Odesę jest niewystarczający dla zapewnienia skutecznej pomocy wojskom czerwonym w Hiszpanii.

Amunicja wyrabiana przez zakłady „Skoda“ ma być przewożona parowcami czechosłowackimi z Bratysławy do Braiły, gdzie będzie przeladowywana na parowce sowieckie.

wskutek załamania się grubych warstw piaskowca nad wybranymi pokładami węgla w kopalni Wujek.

Jak stwierdzono, w kopalni tej nie było wypadku w ludziach, ani też szkód materialnych.

Wstrząs podziemny w Katowicach nie pociągnął za sobą ofiar

KATOWICE, 9.11. Dziś o godz. 7 min. 34 rano odczuło w Katowicach wstrząs podziemny. Wstrząs ten był silniejszy w południowej części Katowic, natomiast łagodniejszy w części północnej. Wnioskować z tego należy, że był to wstrząs miejscowego pochodzenia

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony. 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 3a. Dział Ogłoszeń i Kantor (prenumerata) — Aleje Jerozolimskie 3a. I piętro, tel. 7-27-33. Skrzynka pocztowa 745. Konto PKO 23400. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.

PRZEDSIĄWZIĘCIA: Piotrków Trybunalski, Słowackiego 8, tel. 59, Włocławek, Cyganów 24, tel. 136. PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie 9 wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-jej stronie — 1 zł, w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł., lekar- skie — 30 gr. Nekrologia po 2 gr. Drobnie po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Aleje Jerozolimskie 3 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.